

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS KALĖJIMŲ TARNYBĄ IR PRAVIENIŠKIŲ 1-AJĮ KALĖJIMĄ

2024-06-20 Nr. 4D-2024/1-228
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. kovo 12 d. gavo X skundą dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos (toliau ir – LKT) ir Lietuvos kalėjimų tarnybos Pravieniškių 1-ojo kalėjimo (toliau – PK) pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su netinkamu skundų / prašymų nagrinėjimu, sveikatos paslaugų neužtikrinimu ir trukdymu naudotis riboto interneto prieigos paslaugomis (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas Skunde nurodo:

2.1. „[...] š. m. sausio 10 d. man būnant Pravieniškių 1-o kalėjimo pasivaikščiojimo kiemelyje SVS [*Saugumo valdymo skyrius*] pareigūnai mano [...] atžvilgiu naudojo fizinę prievartą ir sukėlė fizinį skausmą, sudavus man spyrį į koją ir smūgį į ranką [...]. 2024-01-11 apie 19.20 val. nuėjau pas slaugytojas užfiksuoti traumas, [...] nei viena iš [...] slaugytojų tai daryti atsisakė [...]. Patirti sužalojimai užfiksuoti tik 2024.01.12 [...]. [...] dėl anksčiau išdėstyto LKT buvo pateiktas skundas Nr. 2G-105, tačiau gautas 2024.01.30 raštas Nr. 2S-337 buvo formalus [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[...] 2024.02.06 paskambinau į įstaigos, kurioje atlieku bausmę SPS [*Sveikatos priežiūros skyrių*] registratūros numerį [...] užsiregistruoti pas šeimos gydytoją, kadangi pasijutau itin blogai, tačiau telefonu atsiliepusi slaugytoja [...] identifikavusi mane liepė šiai nebeskambinti ir padėjo ragelį. [...] Dėl [...] išdėstytų aplinkybių LKT direktoriui 2024.02.07 buvo pateiktas skundas, tačiau ši formaliai išnagrinėjusi LKT [...] iš esmės taip ir nepasisakė.“

2.3. „2024.01.22 Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininkui pateikiau atnaujintą prašymą Nr. NPS-22-1945 prašydamas sudaryti man sąlygas kiekvieną dieną iki vienos valandos naudotis „RIP“ [*Riboto interneto prieiga*] siekiu susipažinti su man aktualiais teisės aktais [...] bei susipažinti [...] su teismo [...] sprendimais [...]. 2024.01.25 raštu Nr. SN-22-316 mano prašymą [...] netenkino, pažymėjo, kad šiuo metu vykstant remonto darbams „RIP“ veikia tik prie vieno kompiuterio, todėl nėra sudarytos sąlygos man „RIP“ naudotis kiekvieną dieną po 1 val. [...]. Nesutikdamas su Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2024.01.25 priimto rašto Nr. SN-22-316 šį [...] apskundžiau LKT direktoriui 2024.01.31 pateiktu skundu. [...] Dėl anksčiau išdėstyto per minėtą naudojimosi grafike nustatytą 20-ies minučių suteiktą laiką neįmanoma tinkamai ir objektyviai bei visapusiškai realiai susipažinti su man aktualiais teisės aktais [...]. [...] remonto darbai vyksta visai kitame pastate ir antras kompiuteris dar tada neveikdavo, šio tyčia niekas netvarko, naujo niekas neperka [...]“

2.4. „[...] 2024.01.19 Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininkui pateikiau prašymą išduoti man pažymą, šioje nurodant asmens kodą, kad įstaigoje nedirbu ir jokių pajamų negaunu [...], tačiau 2024.01.30 man buvo pateiktas atsakymas, o ne pažyma Nr. SN-22-376, kurioje nebuvo nurodytas

asmens kodas, [...] buvo nurodytos gaunamos piniginės perlaidos iš trečių asmenų, nors to [...] neprašiau, taip pat neprašiau nurodyti laikotarpio nuo kada aš dirbau, nurodžiau, kad būtų pateikti duomenys, kad nedirbu šiuo metu [...]. Anksčiau minėtą atsakymą apskundžiau LKT [...], tačiau LKT [...] priėmė formalų 2024.02.29 sprendimą Nr. 2S-860. [...].“

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2024 m. kovo 13 d. raštu Nr. 4D-2024/1-180/3D-579 kreipėsi į LKT prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

LKT 2024 m. gegužės 20 d. raštu Nr. 1S-3271 Seimo kontrolierę informavo:

4.1. „[...] 2024-01-10, apie 16.30 val. nuteistasis X (toliau – Pareiškėjas), bausmę atliekantis Lietuvos kalėjimų tarnybos (toliau – LKT) Pravieniškių 1-ajame kalėjime (toliau – Pravieniškių 1-asis kalėjimas), į pasivaikščiojimų kiemelį buvo lydimas dviejų pareigūnų. Patikrinus Pareiškėjo nurodytas aplinkybes dėl Pravieniškių 1-ojo kalėjimo Saugumo valdymo skyriaus pareigūnų fizinės prievartos panaudojimo, nustatyta, kad pareigūnas lydėjimo metu paėmęs Pareiškėją už rankos jį sugražino prie pasivaikščiojimų kiemelio, tačiau pareigūnai Pareiškėjo atžvilgiu fizinės prievartos nenaudojo nei lydėjimo, nei pasivaikščiojimo kiemelyje metu. Siekiant išsiaiškinti Pareiškėjo 2024-01-15 skunde Nr. 2G-105 (kopija pridedama) nurodytas aplinkybes, LKT Imuniteto ir vidaus tyrimų skyrius pateikė 2024-01-30 pažymą Nr. LV-4989 (kopija pridedama).“

Pridėtoje pažymoje nurodyta: „[...] Iš stacionarių vaizdo kamerų nustatyta, kad lydėjimo metu, eidamas taku į pasivaikščiojimų kiemelį, X savavališkai įėjo į trečiojo korpuso teritoriją, todėl [...] reaguodamas į pastarojo savavališką poelgį priėjo prie jo ir suėmęs už rankos grąžino atgal prie pasivaikščiojimų kiemelio ir kiekvieną nuteistąjį atskirai uždarė kiemeliuose. [...]. Nagrinėjant skundą nustatyta, kad X į Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyrių vestas suleisti jam anksčiau paskirtų gydytojo vaistų nuo skausmo [...]“.

4.2. „Pareiškėjas į LKT direktorių dėl galimo slaugytojų atsisakymo fiksuoti patirtus sužalojimus kreipėsi su 2024-01-15 skundu Nr. 2G-105, į kurį atsakymas pateiktas LKT 2024-01-30 raštu Nr. 2S-337 [...]“.

4.3. „[...] LKT 2024-01-30 rašte Nr. 2S-337 konstatuota, kad Pareiškėjas į Sveikatos priežiūros skyrių anksčiau gydytojo paskirtų vaistų nuo skausmo suleidimui buvo nuvestas 2024-01-11, apie 18.00 val., tačiau vizitas nebuvo susijęs su fizinės prievartos panaudojimu Pareiškėjo atžvilgiu. LKT negauta duomenų, kad Pareiškėjas būtų prašęs į Sveikatos priežiūros skyrių jį nuvesti tą pačią dieną, kai, jo teigimu, jam buvo sukeltas fizinis skausmas, nenustatyta, kad slaugytojos būtų atsisakę užfiksuoti Pareiškėjo patirtas traumas.“

4.4. „Pareiškėjas į LKT direktorių dėl galimo slaugytojų atsisakymo registruoti pas šeimos gydytoją kreipėsi su 2024-02-07 skundu Nr. 2G-311, į kurį atsakymas pateiktas LKT 2024-02-20 raštu Nr. 2S-689 (kopijos pridedamos)“, kuriame nurodyta: „[...] Lietuvos kalėjimų tarnybos Pravieniškių 1-ojo kalėjimo nuteistiesiems sveikatos priežiūros paslaugų teikimas organizuojamas vadovaujantis Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriaus (toliau – PASPS) darbo organizavimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), patvirtintu Lietuvos kalėjimų tarnybos (toliau – LKT) direktoriaus 2023 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. V-135. Aprašo 8–11 punktai numato suimtųjų/nuteistųjų patekimo pas sveikatos priežiūros specialistus tvarką tiek planinės, tiek skubios pagalbos atveju.“

Įvertinus įrašus jūsų asmens sveikatos istorijoje ir kitoje medicininėje dokumentacijoje nustatyta, kad 2024-02-05 kreipėtės į PASPS, veiklos adresu Pravieniškių I-asis kalėjimas, šeimos

gydytoją reikalaujamas, kad būtų pataisytas siuntimas pas psichiatrą ir įrašyta jūsų pageidaujama diagnozė, nurodėte kaip norite būti gydomas. Buvo paaiškinta, kad diagnozei ir gydymui pakeisti reikalinga gydytojo psichiatro konsultacija. Išrašytas siuntimas. Šeimos gydytojui nurodėte neregistruoti numatytai konsultacijai, nes nežinote tolimesnių savo planų.

2024-02-06 vėl atvykote be išankstinės registracijos pas šeimos gydytoją reikalaujamas, kad jus priimtų konsultacijai nedelsiant. Nebuvote priimtas, nes gydytoja tuo metu konsultavo kitą pacientą.

Atsakydami į jūsų pretenziją dėl bendrosios praktikos slaugytojos (toliau – BPS) veiksmų informuojame, kad sveikatos priežiūros specialistai savo darbe vadovaujasi Lietuvos kalėjimų tarnybos kokybės vadybos sistemos procedūrų aprašu patvirtintu Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus 2023 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. V-135 „Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriaus darbo organizavimo tvarkos aprašu“. Kurio VI Skyriaus aprašyme, bendrosios nuostatos 15 punktas teigia, kad gydytojo konsultacijai į PASPS suimtas/nuteistas patenka pagal išankstinę registraciją, rezervavus priėmimo pas gydytoją laiką. Gydytojo konsultacija pagal išankstinę registraciją dėl lėtinės ligos ir kitais atvejais suteikiama ne vėliau kaip per 7 kalendorines arba 5 darbo dienas.

Paaiškiname, kad visus sprendimus dėl paciento sveikatos būklės ir poreikio skirti gydymą priima tik gydantis gydytojas, esant pagrįstoms medicininėms indikacijoms.

Informuojame, kad galiojantys teisės aktai teigia, kad pacientas privalo rūpintis savo sveikata, sąžiningai naudotis savo teisėmis, jomis nepiktnaudžiauti, bendradarbiauti su sveikatos priežiūros įstaigos specialistais ir darbuotojais. Primename, kad 2024-02-06 buvo pateiktas LKT Pravieniškių I-ojo kalėjimo viršininkui tarnybinis pranešimas (Nr. PPV-26-137), dėl jūsų netinkamo elgesio. Išnagrinėjus turimą informaciją nustatyta, kad sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos laiku ir tinkamai, todėl Jūsų skundas yra nepagrįstas. [...].“

LKT pateikė ir 2024 m. vasario 6 d. tarnybinio pranešimo Nr. PPV-26-137 kopiją, tarnybiniame pranešime nurodoma: „[...] nuteistieji X ir [...], kada dirba šeimos gydytoja [...], reikalauja registruoti konsultacijai neturėdami skundų dėl sveikatos būklės pablogėjimo. Nurodo, kaip jų supratimu, turi būti išrašyti siuntimai gydytojams specialistams, prašo išduoti leidimus dažniau naudotis dušu, kameroje turėti mėlyną lempą. Atsisakius vykdyti jų reikalavimus grasina skundais. [...]. Sveikatos priežiūros personalas patiria pastovų emocinį smurtą.“

4.5. „LKT Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriaus darbo organizavimo tvarkos aprašo (toliau – PASPS darbo organizavimo tvarkos aprašas), patvirtinto LKT direktoriaus 2023 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. V-135, 15 punkte nurodyta, kad gydytojo konsultacijai į PASPS suimtas (nuteistas) patenka pagal išankstinę registraciją, rezervavus priėmimo pas gydytoją laiką. LKT turima informacija, Pareiškėjas 2024-02-06 skambino į PASPS dėl vizito pas šeimos gydytoją, taip pat atvyko be išankstinės registracijos reikalaujamas, kad konsultacijai būtų priimtas nedelsiant. Atsižvelgiant į tai, kad gydytoja tuo metu konsultavo kitą pacientą, Pareiškėjui 2024-02-06 konsultacija nebuvo suteikta, tačiau Pareiškėjas vizitui pas šeimos gydytoją užregistruotas 2024-02-13 dienai.“

4.6. „Norėdami užsiregistruoti pas šeimos gydytoją, nuteistieji atsakingiems (kontaktiniams) pareigūnams pateikia prašymą, kuris nukreipiamas sveikatos priežiūros specialistams. Vadovaujantis PASPS darbo organizavimo tvarkos aprašo 15 punktu, gydytojo konsultacija pagal išankstinę registraciją dėl lėtinės ligos ir kitais atvejais suteikiama ne vėliau kaip per 7 kalendorines arba 5 darbo dienas. PASPS darbo organizavimo tvarkos aprašo 16 punkte įtvirtinta, kad PASPS sveikatos priežiūros darbuotojai užtikrina, kad šeimos gydytojo komandos paslaugos būtų suteiktos ne vėliau kaip per 24 valandas nuo paciento kreipimosi ūmios ligos atveju ir ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas paūmėjus lėtinei ligai ir kitais atvejais.“

4.7. „Pareiškėjas pas šeimos gydytoją buvo užregistruotas ir lankėsi 2024-02-05 ir 2024-02-13 dienomis (pridedamos ambulatorinių apsilankymų aprašymų kopijos).“

4.8. „Pareiškėjas į Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininką dėl naudojimosi riboto interneto prieiga [...] [toliau citatose ir tekste – ir RIP] laiko kreipėsi su 2024-01-22 prašymu Nr. NPS-22-1945

(kuriame prašė leisti naudotis RIP kiekvieną dieną po 1 valandą), į kurį atsakymas pateiktas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2024-01-25 atsakymu Nr. SN-22-316“.

LKT pateikė ir PK 2024 m. sausio 25 d. atsakymo Pareiškėjui Nr. SN-22-316 kopiją, atsakyme nurodyta: „[...] Naudotis RIP suimtieji ir nuteistieji gali darbo dienomis nuo 9.00 iki 12.00 val. ir nuo 13.00 val. iki 20.00 val. Esant dideliame suimtųjų ir nuteistųjų, norinčių naudotis RIP, skaičiui gali būti sudaromas ir paskelbiamas naudojimosi RIP grafikas, numatant kiekvienam suimtajam ir nuteistajam galimybę pasinaudoti RIP ne rečiau, kaip kartą per 15 darbo dienų. [...].“

Paminėtina, kad to pačio aprašo 14 punkte yra nurodyta, kad „Siekiant suteikti galimybę pasinaudoti RIP kuo didesniame suimtųjų ir nuteistųjų skaičiui, naudojimosi RIP laikas neturi viršyti – 20 min. Nesant dideliame norinčių pasinaudoti RIP suimtųjų ir nuteistųjų skaičiui, laikas gali būti prailginamas iki 35 min.“, tačiau joks galiojantis teisės aktas nenumato galimybės kiekvieną dieną naudotis riboto interneto prieiga po 1 valandą laiko. [...] Taip pat pažymime, kad šiuo metu vykstant remonto darbams, riboto interneto prieiga veikia tik prie vieno kompiuterio, todėl nėra galimybės sudaryti sąlygas Jums riboto interneto prieiga naudotis kiekvieną dieną po 1 valandą laiko. [...].“

4.9. „Pareiškėjas į LKT direktorių dėl nuteistąjį netenkinančio Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2024-01-25 atsakymo Nr. SN-22-316 ir dėl galimai netinkamai pateiktos informacijos apie jo darbinę veiklą ir pajamas kreipėsi su 2024-01-31 skundu Nr. 2G-242 (kopija pridedama). Atsakymas į šį skundą pateiktas LKT 2024-02-29 raštu Nr. 2S-860 [...].“

LKT pateikė ir LKT 2024 m. vasario 29 d. atsakymo Pareiškėjui Nr. 2S-860 kopiją, atsakyme nurodyta: „[...] LKT, išnagrinėjusi Jūsų Skundą [...] nustatė, kad 2024-01-19 pateikėte rašytinį prašymą išduoti Jums pažymą, nurodant, kad Jūs įstaigoje nedirbate ir darbinių pajamų negaunate bei esate valstybės išlaikomas asmuo. Jūsų prašymas buvo išnagrinėtas ir Jums buvo įteiktas LKT Finansų skyriaus patarėjos 2024-01-30 raštas, kuriame yra nurodyta, kad atliekant bausmę Pravieniškių 1-ajame kalėjime nuo 2023-01-01 iki 2024-01-01 Jūs nedirbate ir darbinių pajamų negavote. Taip pat nurodyta, kad Jūs į asmeninę sąskaitą gaunate pinigines perlaidas iš trečiųjų asmenų. Pajamos iš trečiųjų asmenų iš viso sudarė 2051,22 eurų, tame tarpe iš Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos – 1272,62 eurų. Taip pat nustatyta, kad 2024-01-22 raštu kreipėtės į Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininką prašydamas sudaryti Jums sąlygas kiekvieną dieną iki vienos valandos naudotis RIP. [...]. Jūsų prašymas buvo išnagrinėtas ir Jums įteiktas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko 2024-01-25 sprendimas Nr. SN-22-316, kuriame nurodoma, kad Jūsų prašymas yra netenkinamas. Sprendime yra nurodyta, kad Pravieniškių 1-ajame kalėjime naudotis internetu per riboto interneto prieigą yra galimybė tik prie vieno kompiuterio. Paaiškinta, kad vadovaujantis Suimtųjų ir nuteistųjų naudojimosi riboto interneto prieiga tvarkos aprašo, patvirtinto 2020-10-01 įsakymu Nr. V-406, 12 punktu naudotis RIP suimtieji ir nuteistieji gali darbo dienomis nuo 9.00 iki 12.00 val. ir nuo 13.00 val. iki 20.00 val. Esant dideliame suimtųjų ir nuteistųjų, norinčių naudotis RIP, skaičiui gali būti sudaromas ir paskelbiamas naudojimosi RIP grafikas, numatant kiekvienam suimtajam ir nuteistajam galimybę pasinaudoti RIP ne rečiau, kaip kartą per 15 darbo dienų. Be to, paminėta, kad Suimtųjų ir nuteistųjų naudojimosi riboto interneto prieiga tvarkos aprašo 14 punkte nustatyta, kad siekiant suteikti galimybę pasinaudoti RIP kuo didesniame suimtųjų ir nuteistųjų skaičiui, naudojimosi RIP laikas neturi viršyti 20 min. Nesant dideliame norinčių pasinaudoti RIP suimtųjų ir nuteistųjų skaičiui, laikas gali būti prailginamas iki 35 min. [...]. atkreipiame dėmesį, kad Jūsų 2024-01-13 prašyme (reg. 2024-01-19, Nr. NPS-22-1800) nėra konkrečiai ir suprantamai nurodyta, kurio laikotarpio duomenis Jums reikia pateikti, todėl minėtame atsakyme yra aiškiai parašyta, kad atliekant bausmę Pravieniškių 1-ajame kalėjime nuo 2023-01-01 iki 2024-01-01 Jūs nedirbate ir darbinių pajamų negavote. Be to, pažymėtina, kad Jūsų prašymas „<...> išduoti man pažymą, šioje nurodant, kad aš <...> esu valstybės pilnai išlaikomas asmuo“ yra nekonkretus ir nesuprantamas, be to, teisės aktai nenumato, kad laisvės atėmimo vietų įstaiga gali išduoti pažymą, kurioje būtų konstatuota, jog Jūs esate „ valstybės pilnai išlaikomas asmuo. [...]. Informuojame, kad bausmės atlikimo vietose laikomiems asmenims sudaroma galimybė naudotis riboto naudojimo interneto prieiga numatytoje vietoje pagal nustatytą

tvarką. Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininkas savo kompetencijos ribose įvykdė pareigą ir pateikė Jums tinkamą atsakymą (paaiškinta, kodėl Jums negali būti sudaryta galimybė kiekvieną dieną iki vienos valandos naudotis RIP), o tai, kad Jūsų netenkina skundžiamame atsakyme išdėstyti teisiniai ir faktiniai pagrindai bei motyvai nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis VAĮ nuostatų. [...].“

4.10. „[...] po 2023-01-01 įvykusios reorganizacijos, pataisos namams bei tardymo izoliatoriams susijungus bei tapus vienu juridiniu vienetu, naujas RIP naudojimosi tvarkos aprašas nebuvo patvirtintas. Pravieniškių 1-ojo kalėjimo suimtųjų ir nuteistųjų teisė naudotis RIP yra užtikrinama ir procesas vykdomas remiantis Suimtųjų ir nuteistųjų naudojimosi riboto interneto prieiga tvarkos aprašu, patvirtintu Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos direktoriaus 2020 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. V-406 (kopija pridedama). Šio aprašo nuostatomis yra vadovujamasi, kol bus patvirtinta nauja tvarka. Pravieniškių 1-ajame kalėjime nuteistieji RIP naudojami vadovaujantis ir 2024-01-12 Nuteistųjų naudojimo riboto interneto prieiga naudojimosi grafiku Nr. SV-22-746, patvirtintu Pravieniškių 1-ojo kalėjimo Saugumo valdymo skyriaus viršininkės (kopija pridedama).“

4.11. „Nurodome, kad Pravieniškių 1-ajame kalėjime šiuo metu veikia dvi RIP prieigos. Remonto darbai vyksta tik ankstesnėse RIP patalpose nuo 2024-01-01 iki 2025-05-31, todėl nėra remontų darbų, apribojančių galimybę naudotis dvejomis veikiančiomis RIP prieigomis.“

4.12. „Pareiškėjas į Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininką dėl pažymos pateikimo kreipėsi su 2024-01-19 prašymu Nr. NPS-22-1800. [...] Atsakymas į prašymą pagal kompetenciją pateiktas LKT Finansų skyriaus patarėjos 2024-01-30 raštu Nr. SN-22-376 [...].“

LKT pateikė ir Pareiškėjo prašymo kopiją, kurioje Pareiškėjas prašo: „[...] išduoti pažymą, šioje nurodant, kad aš [...] įstaigoje nedirbu ir darbinių pajamų negaunu bei esu valstybės pilnai išlaikomas asmuo.“

LKT pateikė ir Pareiškėjui adresuoto Finansų skyriaus patarėjos pasirašyto PK 2024 m. sausio 30 d. rašto Nr. SN-22-376 kopiją, rašte nurodyta: „[...] Informuojame, kad nuteistasis X gim. <...> atliekantis bausmę Lietuvos Kalėjimų tarnybos Pravieniškių 1-ajame kalėjime nuo 2023-01-01 iki 2024-01-01 nedirbo ir darbinių pajamų negauna. Nuteistasis į asmeninę sąskaitą gauna pinigines perlaidas iš trečiųjų asmenų. Pajamos iš trečiųjų asmenų iš viso sudarė 2051,22 eurų, tame tarpe iš Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 1272,62 eurų.“

4.13. „Pareiškėjas dėl jį netenkinančio LKT Finansų skyriaus patarėjos 2024-01-30 rašto Nr. SN-22-376 yra kreipęsis į LKT direktorių [...].“

4.14. Prie LKT 2024 m. gegužės 20 d. rašto Nr. 1S-3271 pateikti vaizdo kamerų įrašai, kuriuose fiksuota, kaip 2024 m. sausio 10 d. apie 16.30 val. Pareiškėjas, bausmę atliekantis PK, vedamas į pasivaikščiojimų kiemelį ir iš jo.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau ir – BVK):

5 straipsnio „Nuteistųjų teisinė padėtis“ 1 dalis – „Bausmes atliekantys nuteistieji, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai, turi visas Lietuvos Respublikos piliečiams Lietuvos Respublikos įstatymų, Europos Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių sutarčių nustatytas teises, laisves ir pareigas su Lietuvos Respublikos įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose, tarptautinėse sutartyse, teismo nuosprendžiuose ar nutartyse nustatytais apribojimais.“

100 straipsnio „Bausmių vykdymo sistemos pareigūnų ir antstolių veiksmų ir jų priimtų sprendimų apskundimo tvarka“:

1 dalis – „Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto ir laisvės atėmimo bausmes vykdančių įstaigų pareigūnų veiksmai ir jų priimti sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios įstaigos direktoriui. Bausmę vykdančios įstaigos direktorius šį skundą turi išnagrinėti

ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o kai dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo pabaigos dienos.“

2 dalis – „Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą bausmę vykdančios įstaigos direktoriaus veiksmai ir sprendimai per dvidešimt dienų nuo jų įteikimo dienos gali būti skundžiami apygardos administraciniam teismui. [...]“

6. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau ir – VAI):

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...] 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;“

10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“ 4 dalis – „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. [...]“

11 straipsnio „Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas“ 1 dalis – „Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

7. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 12 straipsnio „Paciento pareigos“ 8 dalis – „Pacientas privalo pagarbiai ir deramai elgtis su visais sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojais ir kitais pacientais.“

8. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (toliau ir – TGI):

4 straipsnio „Institucijos ir valstybės valdomo subjekto pareiga teikti duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis“ 1 dalis – „Institucijos ir valstybės valdomi subjektai privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus. [...]“

6 straipsnio „Duomenų, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, teikimo principai“ 1 dalis – „Institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais: 1) duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys; 2) duomenų tikslumo – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis; 3) teisėtumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; 4) objektyvumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto darbuotojai, teikdami duomenis, turi būti nešališki ir objektyvūs; 5) pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti duomenis; 6) duomenų prieinamumo – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti duomenis neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prirėikus nustatomos tik būtinausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės duomenų teikimo pareiškėjams sąlygos; [...]“

9. *Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875:*

45 punktas – „Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį:

45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.“

10. *Suimtųjų ir nuteistųjų naudojimosi riboto interneto prieiga tvarkos aprašo, patvirtinto Pravieniškųjų pataisos namų-atvirosios kolonijos direktoriaus 2020 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. V-406 (toliau – Aprašas):*

9 punktas – „Nuteistieji ir suimtieji, norėdami pasinaudoti RIP, ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas rašo prašymą direktoriaus vardu, kuriame privalo nurodyti naudojimosi RIP tikslą bei pageidaujama datą. Nuteistieji ir suimtieji pašymus (priedas) pateikia darbo dienomis Resocializacijos skyriaus (toliau – RS) pareigūnui.“

10 punktas – „RS pareigūnas gavęs suimtojo, nuteistojo prašymą leisti pasinaudoti RIP, registruoja jį įstatymų nustatyta tvarka.“

11 punktas – „Nuteistiesiems ar suimtiesiems teisė naudotis RIP gali būti vienkartinė arba daugkartinė. Teisė pasinaudoti RIP suteikiama ne dažniau kaip vieną kartą per dieną.“

12 punktas – „Naudotis RIP suimtieji ir nuteistieji gali darbo dienomis nuo 9.00 iki 12.00 val. ir nuo 13.00 val. iki 20.00 val. Esant dideliame suimtųjų ir nuteistųjų, norinčių naudotis RIP, skaičiui gali būti sudaromas ir paskelbiamas naudojimosi RIP grafikas, numatant kiekvienam suimtajam ir nuteistajam galimybę pasinaudoti RIP ne rečiau kaip kartą per 15 darbo dienų.“

14 punktas – „Siekiant suteikti galimybę pasinaudoti RIP kuo didesniame suimtųjų ir nuteistųjų skaičiui, naudojimosi RIP laikas neturi viršyti – 20 min. Nesant dideliame norinčių pasinaudoti RIP suimtųjų ir nuteistųjų skaičiui, laikas gali būti prailginamas iki 35 min.“

Teismų praktika

11. *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau ir – LVAT) 2014 m. balandžio 9 d. aprobuotame Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, nagrinėjant bylas dėl bausmių vykdymo ir kardomojo suėmimo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų viešojo administravimo srityje, apibendrinime yra nurodęs:*

„Šio teisinio reguliavimo kontekste teisėjų kolegija pažymėjo, kad Pataisos namai ir Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, kaip viešojo administravimo subjektai, be minėtų specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus (Viešojo administravimo įstatymo 3 str. 1 p.) (2012 m. gruodžio 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A822-3206/2012). Laisvės atėmimo institucijų sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai, kurie, be kita ko, atitiktų Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje numatytus reikalavimus (2011 m. balandžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A143-2876/2011).“

12. 2021 m. gruodžio 8 d. administracinės bylos Nr. eA-3183-789/2021 nutartyje LVAT konstatavo:

„Valstybės institucijoms, įstaigoms, pareigūnams ir kitiems atitinkamus įgaliojimus turintiems asmenims kyla pareiga vadovautis Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintais gero viešojo administravimo, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principais. Valdžios institucijos, siekdamos įgyvendinti gero viešojo administravimo principą, užtikrinti žmogaus teisių ir laisvių bei privataus asmens, kaip silpnesnės santykio su viešąja administracija šalies, apsaugą, privalo bet kurioje situacijoje vadovautis fundamentaliais protingumo, teisingumo, sąžiningumo principais, sprendimų priėmimo metu atsižvelgti į susiklosčiusių faktinių aplinkybių visumą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. kovo 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A552-385/2014, 2017 m. balandžio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-322-552/2017, 2017 m. spalio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-4221-502/2017). Atsakingo valdymo (gero administravimo) principas įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015). Iš gero administravimo principo išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus (vykdydamos valdžios funkcijas), privalo dirbti rūpestingai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015, 2015 m. kovo 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-1069-502/2015).“

Tyrimo išvados

13. Atsižvelgiant į Skunde aprašytas aplinkybes, išvados pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai:

- 13.1. dėl 2024 m. sausio 12 d. skundo nagrinėjimo;
- 13.2. dėl 2024 m. vasario 7 d. skundo nagrinėjimo ir aplinkybių, susijusių su sveikatos priežiūros paslaugų neužtikrinimu;
- 13.3. dėl aplinkybių, susijusių su ribojimu naudotis RIP;
- 13.4. dėl aplinkybių, susijusių dėl informacijos pateikimu.

Dėl 2024 m. sausio 12 d. skundo nagrinėjimo

14. Pareiškėjas Skunde nurodo, jog su 2024 m. sausio 12 d. skundu dėl pasivaikščiojimo metu patirtų sumušimų ir nesuteiktos medicininės pagalbos kreipėsi į LKT ir gavo formalų atsakymą.

15. Viešojo administravimo subjektas (nagrinėjamu atveju – LKT), pagal jam suteiktus įgaliojimus galintis spręsti asmens prašyme (skunde) nurodytas problemas, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, tarp jų įstatymo viršenybės, išsamumo ir objektyvumo principų, kurie reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Viešojo administravimo subjektas taip pat yra saistomas gero viešojo administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Atsakingo valdymo (gero viešojo administravimo) principas įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdam administracinę procedūrą, dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų, tarp jų ir nuostatų, susijusių su skundų nagrinėjimu iš esmės.

16. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas su 2024 m. sausio 12 d. skundu (reg. 2024 m. sausio 15 d. Nr. 2G-105) dėl 2024 m. sausio 10 d. pasivaikščiojimo kiemelyje patirtų sužalojimų ir medicinos slaugytojos atsisakymo patirtus sužalojimus fiksuoti kreipėsi į LKT. LKT 2024 m. sausio 30 d. raštu Nr. 2S-337 pateiktame atsakyme konstatuota, kad pareigūnas lydėjimo metu paėmęs Pareiškėją už rankos jį sugražino prie pasivaikščiojimų kiemelio, tačiau pareigūnai Pareiškėjo atžvilgiu fizinės prievartos nenaudojo nei lydėjimo, nei pasivaikščiojimo kiemelyje metu. Taip pat konstatuota, kad Pareiškėjas į Sveikatos priežiūros skyrių buvo nuvestas anksčiau gydytojo paskirtiems vaistams nuo skausmo suleisti, tačiau vizitas nebuvo susijęs su fizinės prievartos panaudojimu Pareiškėjo atžvilgiu. LKT negauta duomenų, kad Pareiškėjas būtų prašęs į Sveikatos priežiūros skyrių jį nuvesti tą pačią dieną, kai, jo teigimu, jam buvo sukeltas fizinis skausmas, nenustatyta, kad slaugytojos būtų atsisakiusios užfiksuoti Pareiškėjo patirtas traumas (šios pažymos 4.1 ir 4.2 papunkčiai).

LKT 2024 m. gegužės 20 d. raštu Nr. 1S-3271 Seimo kontrolieriui pateikė ir vaizdo kamerų įrašus, kuriuose užfiksuota situacija, kaip 2024 m. sausio 10 d. Pareiškėjas pareigūnų buvo vedamas į pasivaikščiojimo kiemelį. Tyrimo metu įvertinusi vaizdo įrašus Seimo kontrolierė sutinka su LKT pareigūnų išvadomis, kad prieš Pareiškėją fizinė prievarta nebuvo naudota, bei atkreipia dėmesį į tai, jog vaizdo įrašuose matyti Pareiškėjo agresyvus elgesys bandant provokuoti pareigūnus.

Įvertinus Skundo nagrinėjimui pateiktą dokumentinę medžiagą, konstatuotina, kad LKT Pareiškėjui pateikė išsamų atsakymą į skundą, įvertintos visos su skundu susijusios faktinės aplinkybės, atsakymas pateiktas teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka, tinkamai nurodyta atsakymo apskundimo tvarka.

17. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad LKT, nagrinėdama Pareiškėjo 2024 m. sausio 12 d. skundą dėl Pareiškėjo patirtų sužalojimų pasivaikščiojimo kiemelyje bei nesuteiktos medicinos pagalbos, išsamiai įvertino visas faktines aplinkybes ir pateikė teisės aktų nuostatas atitinkantį atsakymą. Aplinkybių, kurios patvirtintų Pareiškėjo teiginius, nustatyta nebuvo. Todėl Skundo dalis dėl Pareiškėjo 2024 m. sausio 12 d. skundo neišsamaus nagrinėjimo atmestina.

Dėl 2024 m. vasario 7 d. skundo nagrinėjimo ir aplinkybių, susijusių su sveikatos priežiūros paslaugų neužtikrinimu

18. Pareiškėjas Skunde nurodo, kad bandė užsiregistruoti pas šeimos gydytoją, tačiau slaugytoja jo neregistravo, dėl šių aplinkybių Pareiškėjas su skundu kreipėsi į LKT ir gavo formalų atsakymą.

19. Viešojo administravimo subjektas (nagrinėjamu atveju – LKT), pagal jam suteiktus įgaliojimus galintis spręsti asmens prašyme (skunde) nurodytas problemas, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, tarp jų įstatymo viršenybės, išsamumo ir objektyvumo principų, kurie reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Viešojo administravimo subjektas taip pat yra saistomas gero viešojo administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Atsakingo valdymo (gero viešojo administravimo) principas įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą, dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų, tarp jų ir nuostatų, susijusių su skundų nagrinėjimu iš esmės.

20. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas į LKT direktorių dėl galimo slaugytojų atsisakymo registruoti pas šeimos gydytoją kreipėsi su 2024 m. vasario 7 d. skundu reg. Nr. 2G-311, į kurį atsakymas pateiktas LKT 2024 m. vasario 20 d. raštu Nr. 2S-689, kuriame Pareiškėjui nurodyta, „[...] įvertinus įrašus [...] nustatyta, kad 2024-02-05 kreipėtės į Pirminės asmens sveikatos priežiūros skyriaus, veiklos adresu Pravieniškių I-asis kalėjimas, šeimos gydytoją reikalaujamas, kad būtų pataisytas siuntimas pas psichiatrą ir įrašyta jūsų pageidaujama diagnozė, nurodėte kaip norite būti gydomas. Buvo paaiškinta, kad diagnozei ir gydymui pakeisti reikalinga gydytojo psichiatro konsultacija. Išrašytas siuntimas. Šeimos gydytojui nurodėte neregistruoti numatyta konsultacijai, nes nežinote tolimesnių savo planų. 2024-02-06 vėl atvykote be išankstinės registracijos pas šeimos gydytoją reikalaujamas, kad jus priimtų konsultacijai nedelsiant. Nebuvote priimtas, nes gydytoja tuo metu konsultavo kitą pacientą. [...]“.

Skundo tyrimo metu įvertinus visą dokumentinę medžiagą matyti, kad 2024 m. vasario 6 d. PK viršininkui pateiktame tarnybiniame pranešime (reg. Nr. PPV-26-137) užfiksuotas Pareiškėjo netinkamas elgesys su medicinos personalu. Atkreiptinas Pareiškėjo dėmesys, kad Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas įpareigoja pacientus su visais sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojais elgtis pagarbiai ir deramai (šios pažymos 7 punktą).

LKT taip pat Seimo kontrolierei pateikė informaciją, kad Pareiškėjas pas šeimos gydytoją buvo užregistruotas ir lankėsi 2024 m. vasario 5 ir 13 dienomis.

Įvertinus dokumentinę medžiagą, konstatuotina, kad LKT Pareiškėjui pateikė išsamų atsakymą, įvertintos visos su skundu susijusios faktinės aplinkybės, Pareiškėjas buvo užregistruotas ir lankėsi pas šeimos gydytoją, atsakymas į skundą pateiktas teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka, tinkamai nurodyta atsakymo apskundimo tvarka.

21. Atsižvelgiant į tai, Skundo dalis dėl Pareiškėjo 2024 m. vasario 7 d. skundo nagrinėjimo ir aplinkybių, susijusių su dėl sveikatos priežiūros paslaugų neužtikrinimu, pripažįstama nepagrįsta.

Dėl aplinkybių, susijusių su ribojimu naudotis RIP

22. Skunde rašoma, kad Pareiškėjas su skundu kreipėsi į LKT dėl PK Pareiškėjui nesudaromų tinkamų sąlygų pasinaudoti RIP.

23. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas į PK viršininką dėl naudojimosi RIP laiko kreipėsi su 2024 m. sausio 22 d. prašymu reg. Nr. NPS-22-1945, į kurį atsakymas pateiktas PK viršininko 2024 m. sausio 25 d. atsakymu Nr. SN-22-316. Šį netenkinantį atsakymą Pareiškėjas apskundė LKT 2024 m. sausio 31 d. skundu reg. Nr. 2G-242. Atsakymas į skundą pateiktas LKT 2024 m. vasario 29 d. raštu Nr. 2S-860, kuriame paaiškinta, kodėl Pareiškėjui negali būti sudaryta išskirtinė galimybė kiekvieną dieną iki vienos valandos naudotis RIP, akcentuota, kad RIP galima naudotis pagal patvirtintą Apraše tvarką, o esant dideliame norinčiųjų naudotis RIP srautui, pagal patvirtintą grafiką, todėl konstatuota, kad PK viršininkas pateikė Pareiškėjui tinkamą atsakymą (paaiškinta, kodėl negali būti sudaryta galimybė kiekvieną dieną iki vienos valandos naudotis RIP), o tai, kad Pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstyti teisiniai ir faktiniai pagrindai bei motyvai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis VAĮ nuostatų.

Skundo tyrimo metu LKT Seimo kontrolierei akcentavo, kad PK šiuo metu veikia dvi RIP prieigos, nėra remonto darbų, apribojančių galimybę naudotis dviem veikiančiomis RIP prieigomis.

Seimo kontrolierė savo praktikoje laikosi nuostatos, jog nuteistiesiems (suimtiesiems) turi būti kuo dažniau sudaromos galimybės pasinaudoti RIP, ir skatina LKT direktorių savo pavaldžiose įstaigose sudaryti kaip įmanoma geresnes sąlygas ir kaip įmanoma dažniau nuteistiesiems (suimtiesiems)

naudotis RIP.

24. Konstatuotina, jog LKT atsakymas Pareiškėjui pateiktas vadovaujantis VAĮ nuostatomis, išsamiai išnagrinėta situacija, pateiktas išsamus ir informatyvus atsakymas, atsižvelgiant į visas faktines aplinkybes, Pareiškėjui kaip ir visiems kitiems nuteistiesiems yra sudaroma galimybė pasinaudoti RIP pagal Apraše numatytą tvarką ir grafiką, todėl Skundo dalis dėl nesudaromos galimybės pasinaudoti Pareiškėjui RIP atmetina.

Dėl aplinkybių, susijusių su netinkamu informacijos pateikimu

25. Skunde rašoma, kad Pareiškėjas į PK kreipėsi su prašymu gauti pažymą apie pajamas, tačiau pateikta pažyma netenkino, todėl ją apskundė LKT.

26. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą, nuteistų asmenų teisių bei laisvių apribojimus ir nuteistų asmenų pareigas nustato tik Lietuvos Respublikos įstatymai. Kiekvienas asmuo, taip pat ir nuteistasis (suimtasis), turi teisę gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų (šios pažymos 5 punktas).

Ši informacija yra teikiama TGIĮ nustatyta tvarka. Bausmės vykdymo institucija arba pareigūnas gali veikti tik įstatymų nustatytais būdais ir priemonėmis.

LKT yra viešojo administravimo subjektas, todėl nagrinėdama pareiškėjų skundus, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis ir kitų viešojo administravimo srityje taikomų teisės aktų, įskaitant ir TGIĮ, kuris teikiant duomenis įpareigoja laikytis šių principų – duomenų išsamumo, duomenų tikslumo, teisėtumo, objektyvumo ir kt. (šios pažymos 8 punktas).

27. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas į PK viršininą dėl finansinės pažymos pateikimo kreipėsi su 2024 m. sausio 19 d. prašymu, pažyma pateikta 2024 m. sausio 30 d. atsakymu Nr. SN-22-376, tačiau pateikta pažyma nepatenkintas Pareiškėjas su 2024 m. sausio 31 d. skundu reg. Nr. 2G-242 kreipėsi į LKT. Atsakymas į šį skundą pateiktas LKT 2024 m. vasario 29 d. raštu Nr. 2S-860.

LKT išnagrinėjusi faktines aplinkybes konstatavo, kad Pareiškėjo pateiktas prašymas nėra konkretus, nėra nurodyta, kurio laikotarpio duomenis prašo pateikti, todėl atsakyme yra aiškiai parašyta, kad Pareiškėjas, atlikdamas bausmę PK, nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2024 m. sausio 1 d. nedirbo ir darbinių pajamų negavo. Be to, LKT atkreipė Pareiškėjo dėmesį į tai, kad prašymas „<...> išduoti man pažymą, šioje nurodant, kad aš <...> esu valstybės pilnai išlaikomas asmuo“ yra nekonkretus ir nesuprantamas, teisės aktai nenumato, kad laisvės atėmimo vietų įstaiga gali išduoti pažymą, kurioje būtų konstatuota, jog pareiškėjas „valstybės pilnai išlaikomas asmuo“. LKT išvadoje konstatavo, jog Pareiškėjo prašoma pažyma pateikta atsižvelgiant į prašymo turinį ir pretenzijos yra nepagrįstos.

28. Seimo kontrolierė, įvertinusi surinktą dokumentinę medžiagą, sutinka su LKT pateikta išvada ir pripažįsta, kad Pareiškėjo pretenzijos dėl finansinės pažymos yra nepagrįstos. Konstatuotina, kad LKT Pareiškėjui pateikė išsamų atsakymą, kuriame įvertintos visos su skundu susijusios faktinės aplinkybės, pateikta finansinė pažyma atitinka prašymo turinį, atsakymas pateiktas teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais, tinkamai nurodyta atsakymo apskundimo tvarka. Atsižvelgiant į tai, Skundo dalis dėl aplinkybių, susijusių su netinkamu informacijos pateikimu, pripažįstama nepagrįsta.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAI

29. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies

2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X Skundo dalį dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo 2024 m. sausio 12 d. skundo neišsamiu nagrinėjimu, atmesti.

30. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X Skundo dalį dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos pareigūnų veiksmų (neveikimo), dėl Pareiškėjo 2024 m. vasario 7 d. skundo nagrinėjimo ir dėl sveikatos priežiūros paslaugų neužtikrinimo, atmesti.

31. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X Skundo dalį dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos pareigūnų veiksmų (neveikimo), dėl aplinkybių, susijusių su ribojimu naudotis RIP, atmesti.

32. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X Skundo dalį dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos pareigūnų veiksmų (neveikimo), dėl aplinkybių, susijusių su netinkamu informacijos pateikimu, atmesti.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJA

33. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriui rekomenduoja Seimo kontrolierei pateikti informaciją, kokių veiksmų buvo imtasi (imamasi ar planuojama imtis), kad pavaldžiose įstaigose būtų sudarytos sąlygos nuteistiesiems (suimtiesiems) kuo dažniau naudotis RIP.

Primenama, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė